

OLIMPIADA DE LIMBĂ, COMUNICARE ȘI LITERATURĂ ROMÂNĂ

ETAPA PE MUNICIPIU – 23 februarie 2013

CLASA A XI-A

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Nu se permit mottourile.
- Timpul de lucru: 3 ore.
- Se acordă 10 puncte din oficiu.

Citește, cu atenție, fragmentele de mai jos.

A. De moartea lui Alixandru vodă Lăpușneanul, 7076

Alixandru vodă căzu în boală grea și-și cunoscă moartea și chemă episcopii și boierii și toată curtea, de i-au învățat înaintea morții și le-au arătat moșan¹ pre fiu-său Bogdan vodă, ca să-l puie pre urma lui la domnie. Iar el, dacă au umplut treisprăzece ani i pol² a domniei sale, și cei dintâi și cei de apoi, au răposat.

Zic unii că și moartea lui Alixandru vodă au fost cu înșelăciune, că el mai înainte de moartea lui, văzându-se în boală grea ce zăcuse și neavându nădejde de a mai firea viu, au lăsat cuvântu episcopilor și boierilor, de-l vor vedea că ieste spre moarte, iar ei să-l călugărească. Décii văzându-l ei leșinându și mai mult mort decât viu, după cuvântul lui, l-au călugărit și i-au pus numele de călugărie Pahomie. Mai ales, dacă s-au trezit și s-au văzut călugăr, zic să fie zis că de se va scula, va popi și el pre unii. Mai apoi episcopii și boierii înțelegându acestu cuvântu și mai cu denadinsul Roxanda, doamnă-sa, temându-să de un cuvântu ca acesta, carile era de a-l și crederea, știind câtă groză și moarte făcusa mai nainte în boierii săi, temându-să doamna să nu pață mai rău decâtu alții, l-au otrăvit și au murit. Și cu cinste l-au îngropatu în mânăstirea sa, Slatina, ce ieste de dânsul zidită.

Acestu Alixandru vodă, zic cum că au fost scoțându ochii oamenilor și pre mulți au sluțit în domniia lui.

(Grigore Ureche, *Letopisețul Țării Moldovei*)**B. Durerile creșteau. Otrăvitul se zbuciuma în convulsii.**

- Oh! Strigă, îmi arde sufletul! oh! dați-mi apă...dați-mi ceva să beau!

- Iată! zise Spancioc, luând paharul de argint de pe masă; au rămas drojdiile otrăvii. Bea și te răcorește!

- Ba; ba nu, nu vreu, zise bolnavul strângând dinții.

Atunci Stroici îl apucă și-l ținu neclintit; iar Spancioc, scoțând cuțitul din teacă, îi descleștă cu vârful lui dinții și îi turnă pe gât otrava ce mai era în fundul paharului. Lăpușneanul, mugind ca un taur ce vede trunchiul și securea ce a să-l lovească, voi a se-nturna cu fața spre părete.

- Ce, vrei să nu ne mai vezi? ziseră boierii. Ba se cade spre osânda ta să ne privești; învață a muri, tu care știi numai a omorî. Și apucându-l amândoi, îl țineau nemișcat, uitându-se la el cu o bucurie infernală și muștrându-l.

Nenorocitul domn se zvârcolea în spasmele agoniei; spume făcea la gură; dinții îi scrâșneau și ochii săi sângerați se holbaseră; o sudoare înghețată, tristă, a morții prevestitoare, ieșea ca niște nasturi pe obrazul său. După un chin de jumătate de ceas, în sfârșit, își dete duhul în mâinile călăilor săi.

Astfel fu sfârșitul lui Alexandru Lăpușneanul, care lăsă o pată de sânge în istoria Moldovei. La monastirea Slatina, zidită de el, unde e îngropat, se vede și astăzi portretul lui și a familiei sale.

(Costache Negruzzi, *Alexandru Lăpușneanul*)

¹ moș an = moș tenitor, urmaș, succesor la tron;

² pol = jumătate.

Subiectul I (12 puncte)

Ilustrează, în 10-12 rânduri, conceptul de *expresivitate (involuntară)*, în fragmentul A.

Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Realizează un eseu, de 2-3 pagini, în care să prezinți, comparativ, elementele de artă narativă din cele două fragmente citate.

În elaborarea eseului tău, vei avea în vedere:

- prezentarea comparativă a celor două viziuni despre același personaj istoric;
- reliefaarea a câte două elemente semnificative pentru arta portretului în cele două fragmente;
- exprimarea unei opinii argumentate despre modul în care se realizează portretul în cele două fragmente.

Subiectul al III-lea (36 de puncte)

Scrie un eseu, 2-3 pagini, despre raportul dintre *adevărul istoric și ficțiunea literară* pornind de la cele două fragmente citate și valorificând experiența ta culturală.

Notă! În elaborarea eseului, vei respecta structura textului de tip argumentativ: *ipoteza*, constând în *formularea tezei/a punctului de vedere* cu privire la temă, *argumentația* (cu 4 argumente/ raționamente logice/ exemple concrete etc.) și *concluzia/sinteza*.

Redactare (26 de puncte)

În vederea acordării punctajului pentru redactare, lucrarea ta trebuie să aibă cel puțin 4 pagini.

Pentru **redactarea** întregii lucrări vei primi **26 de puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 4 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* – 6 puncte; *utilizarea limbii literare* – 4 puncte; *ortografia* – 3 puncte; *punctuația* – 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* – 2 puncte, *încadrarea în limita maximă de pagini indicată* – 4 puncte).

OLIMPIADA DE LIMBĂ ȘI LITERATURĂ ROMÂNĂ**- etapa pe municipiu - 23 februarie 2013****Clasa a XI-a****BAREM DE CORECTARE****Subiectul I (12 puncte)****Subiectul I (12 puncte)**

Ilustrarea conceptului de expresivitate (involuntară) în textul A (*Ilustrare nuanțată, susținută cu exemple, a conceptului de expresivitate (involuntară) în textul A, respectarea limitei de spațiu: 12 p.; ilustrare ezitantă, cu exemple, a conceptului de expresivitate (involuntară), cu respectarea limitelor de spațiu: 8 p.; ilustrare ezitantă, cu exemple, fără respectarea limitelor de spațiu: 6p;ilustrare ezitantă, fără exemple și fără respectarea limitei de spațiu: 4p.; încercarea de prezentare, divagații: 1 p.)*

Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Prezentarea comparativă a celor două viziuni despre același personaj istoric (*prezentarea detaliată și nuanțată, prin abordare comparativă, a viziunii despre același personaj istoric în cele două fragmente citate: 12 p.; prezentarea ezitantă, realizată prin abordare comparativă, , a viziunii despre același personaj istoric în cele două fragmente citate: 10 p.; prezentarea nuanțată, a viziunii despre personajul istoric într-un singur fragment: 8 p.; prezentarea ezitantă a viziunii despre personajul istoric într-un singur fragment: 6 p; încercarea de prezentare a unor elemente: 2 p., simpla enumerare a unor elemente, tendința de a povesti: 1p.)* **12 puncte**

Reliefarea a câte două elemente semnificative pentru arta portretului în cele două fragmente (*ilustrarea, prin exemple, într-o manieră nuanțată, a două elemente semnificative pentru arta portretului din cele două fragmente: 12 p.; ilustrarea, prin exemple, într-o manieră ezitantă, a două elemente semnificative pentru arta portretului din cele două fragmente: 10 p.; ilustrarea, prin exemple, într-o manieră nuanțată, a unui singur element semnificativ pentru arta portretului din cele două fragmente: 6 p.; ilustrarea, prin exemple, într-o manieră ezitantă, a unui singur element în cele două fragmente sau ilustrarea a două elemente, dar prin raportarea la un singur text: 3 p.; încercarea de ilustrare: 1 p.)* **12 puncte**

Exprimarea unei opinii argumentate despre modul în care se realizează portretul în cele două fragmente: formularea opiniei: 4 p.; susținerea argumentată a opiniei formulate (*susținerea argumentată prin exemplificări, explicații, comparații etc.: 8 p.; susținerea fără exemplificări, explicații, comparații etc.: 4 p; încercarea de argumentare, improvizatii: 1 p.)* **12 puncte**

Subiectul al III-lea (36 de puncte)

Formularea tezei/a punctului de vedere cu privire la tema propusă (*formularea tezei/a punctului de vedere cu privire la temă; logica ideilor/a premiselor demersului; enunțarea clară a problematicei eseului; capacitatea de sinteză și de abstractizare: 6 p.; încercare de formulare a tezei/a punctului de vedere cu privire la temă; imperfecțiuni în enunțarea problematicei eseului; încercări de sinteză și de abstractizare: 3 p.; încercarea de formulare a unui punct de vedere, dar nerelevant în raport cu tema propusă: 1 p.)* **6 puncte**

Formularea și dezvoltarea a patru argumente în sprijinul ideii enunțate în premisă, ilustrate prin exemplificări din textele suport și din experiența culturală (opere literare din literatura română și/sau internațională, opere de artă – sculpturi, picturi etc., cinematografie, muzică etc.) (*formularea corectă/ nuanțată a fiecărui argument și susținerea acestuia prin referire la textele suport și din experiența culturală; demers logic/ corelarea exemplificărilor cu ideile enunțate; argumentare pertinentă: câte 6 p. pentru fiecare argument (6 p. + 6 p. + 6 p. + 6 p.): 24 p.; formularea parțial corectă/ adecvată a fiecărui argument și susținerea acestuia prin referire la textele suport și din experiența culturală; corelarea exemplificărilor cu ideile enunțate; argumentare incompletă: câte 3 p. pentru fiecare argument (3 p. + 3 p. + 3 p. + 3 p.): 12 p.; încercare de formulare a argumentelor și de susținere a acestora, prin referire la textele suport și din experiența culturală: câte 1 p. (1 p. + 1 p. + 1 p. + 1 p.): 4 p.* **24 de puncte**

Concluzia/sinteza: concluzie logic impusă de argumentele formulate; viabilitatea demersului argumentativ; capacitate de sinteză și de persuasiune: 6 p.; încercare de formulare a concluziei: 1 p.)
6 puncte

Redactare – 26 de puncte (Punctele pentru redactare se acordă numai dacă lucrarea – toate cele 3 subiecte – se încadrează în limita minimă de spațiu precizată.)

Organizarea ideilor în scris. (*Text clar organizat, coerent, cu echilibru între cele trei componente – introducere/ipoteză, cuprins/argumentație, încheiere/concluzie; construcția paragrafelor subliniază ideile; succesiune logică a ideilor: 4 p.; părțile componente ale textului pot fi recunoscute, dar nu există echilibru între ele; ideile sunt, în general, evidențiate prin paragrafe: 2p.; plan vag de structurare a textului; trecerea de la o idee la alta nu este evidențiată prin paragrafe: 1p.)*
4 puncte

Utilizarea limbii literare. (*Stil și vocabular adecvate conținuturilor eseului; claritatea enunțului; varietatea lexicului; sintaxă adecvată: 4p.; stil și vocabular parțial adecvate, cu ezitări în selectarea cuvintelor: 2 p.; vocabular restrâns, monoton sau vocabular prețios, folosirea excesivă a neologismelor, folosirea jargonului critic fără justificare: 1 p.)*
4 puncte

Abilități de analiză, de interpretare și de argumentare. (*Relația adecvată idee-argument; argumente convingătoare, personale; abilități de a formula judecăți de valoare, abilități de interpretare: 6 p.; încercarea de a susține ideile prin argumente; elemente de interpretare, dar rezultat neconvingător, inserarea unor citate critice etc. nerelevante, necomentate: 4 p.; afirmații nesusținute prin argumente; idei irelevante, schematism, inserarea citatelor nerelevante, necomentate: 1 p.)*
6 puncte

Notă! Inserarea de citate critice etc., necomentate, nerelevante pentru tema dată atrage după sine neacordarea punctajului maxim.

Ortografia. (*0-1 erori: 3 p.; 2 erori: 2 p.; 3 sau mai multe erori: 0 p.*) **3 puncte**

Punctuația. (*0-1 erori: 3 p.; 2 erori: 2 p.; 3 sau mai multe erori: 0 p.*) **3 puncte**

Așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea (1 p. + 1 p.) **2 puncte**

Încadrarea fiecărui eseu în limita maximă de spațiu indicată: (2 p. + 2 p.) **4 puncte**

NOTĂ ! Nu se acordă fracțiuni de punct.

Total: 120 de puncte.